

tekstil

TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR - Yıl : 5 -Sayı: 62 - HAZİRAN 1972

işverenle elele işçiye kar

İŞÇİ POSTASI

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ VE MESLEKİ GAZETE

Bugüne kadar 20268 üyesi için 67 işyerinde 7 mily
liraya yakın grev ücreti ödeyen

TEKSİF Kartaltepe ve Akın Te
grev uygulamasına yakın başl

yalancının mumu söndü

ŞİMDİ BİZ HESAP SORUYORUZ

DERGİDEN İŞÇİLERE

yazılarımız çok mu uzun?

Dergimizin bu köşesinde sık sık yazıyoruz. Bu dergi,işçilerin parası ile çıkmaktadır. Yani alınteri, kan pahası kazanılan paralarla, öyleyse bu derginin her satırının, her santiminin düşünüle düşünüle hazırlanması gerekir.İşçilerin binbir güçlükle kazandığı paralarla çıkarılan bu derginin en küçük bir parçasının bile çarçur edilmesi suçtur. Üstelik bayağı ağır bir suç.

Sendikamızın basın bürosu sorumluları da Yazı İşleri Müdüründen, resimleri çizen arkadaşa kadar bu endişeyi ellerinden geldiği kadar taşımaktadırlar. Derginin işçi sınıfının yayın organı olarak en iyi biçimde çıkması için basın bürosu gücünün yettiğince özen göstermektedir.

Bu amaçla nerede bir işçi arkadaşa rastlarsak, dergi hakkında düşündüklerini soruyoruz. Aldığımız cevapları da karınca kararınca değerlendirip eksiklerimizi, gediklerimizi düzeltmeye çabalıyoruz.

Bu konuşmalarımız, danışmalarımız sırasında, işçi arkadaşlarımızın en çok şikayetçi oldukları konunun, "Dergideki yazıların uzun olduğu, işçi arkadaşların bu kadar uzun yazıları okumaktan sıkıldıkları, bu yüzden yazıların daha kısa ve daha öz olması gerektiği" olduğunu gördük.

Arkadaşlarımız ilk bakışta haklı gibi görünüyorlar. Gerçekten sabahtan akşama kadar kan ter içinde didinen işçilerin, yorgun argın bir halde uzun uzun yazıları okumaları gerçekten zordur. Bu bakımdan yazıların uzunluğundan, arkadaşlarımızın şikayetçi olmaları, haklı gibi görünmektedir.

Ama bizce, bu düşünce pek doğru değil. Çünkü, işçilerin o kadar yorgunluk, üstüne, bir de uzun uzun yazıları okumaları zordur, dedik. Ama işçilerin kurtuluşuna giden yol da zordur. İşçi sınıfı teşkilatlanabilmesi, örgütlenebilmesi için zor ve çetin yollardan geçmek zorundadır. Bu yüzden de bazı konuları mutlaka ama mutlaka iyice öğrenmeleri gerekmektedir. Bu ise, üç beş satırlık yazılarla her zaman mümkün olmamaktadır. Bu yüzden de sıkıcı da olsa, zor da olsa dergimizdeki uzun yazıları, sabırla okumamız gerekecek. Sabırla dedik. İşçi sınıfının kurtuluşu da sabırla bir çalışmayla mümkündür çünkü.

Basın Bürosundan sevgilerle.

Sahibi : Rıza GÜVEN - Sorumlu Müdür: Abdullah SERT
Adres : Sıhhıye Apt. 9, CAĞALOĞLU - Tel: 26 85 90
Baskı : Karaca Ofset - Düzenleyen: Asya Yayıncılık
Ayda bir yayınlanır. Ayrıca para ile satılamaz.

Birisine balık versen
doyar bir defa
Balık tutmayı öğret ona
Doysun ömür boyunca

YALANCININ MUMU SÖNDÜ

ŞİMDİ HESAP SORUYORUZ

...ve patırdı gürültü bitti. Teksif, işkolu sözleşmesini imzaladı.Geçen sayımızda uzun uzun anlattığımız bu olay şimdi bütün yönleriyle aydınlandı.

Aldatılan, kandırılan, kendi öz sendikalarından, ekonomik örgütlerinden koparılmak istenen işçi arkadaşlarımız soruyorlar şimdi Teksif'e:

Kiralık gazetelerle çarşaf çarşaf ilân edilen zamlar nerede? Ne oldu vaadler? Nerede o tatlı su kahramanları? Neden böylesine karanlık dolaplar çevirip, Tekstil işçilerinin birliğini bölmek istediniz?

Bütün bu sorulara Teksif 20 Mayıs tarihli sekiz sayfalık gazetesi aracılığıyla cılız, korkak bir cevap vermeye yelteniyor. Daha doğru bir deyişle cevap veremiyor. Kaytarıyor. Yan çiziyor. İşi, geçiştirmeğe çabalıyor.

Ama Tekstil Dergisi, bu yalancı pehlivanın maskesini yırtıp, gerçek yüzü bütün işçi arkadaşlar tarafından bilinene kadar buna izin vermeyecektir. İşçi arkadaşlarımızın,Teksif'e sordukları soruların cevabını, şimdi biz vereceğiz. Vereceğiz ki gerçekler biline ve Teksif'in ipliği pazara iyice çıka!

GENE BİRAZ ESKİYE DÖNELİM

İşkolu sözleşmesi için işverenler Sendikası ile toplu sözleşme görüşmelerine oturan Teksif,ortalığı kızıştırmak, bulanık suda balık avlamak için görüşmelerde uzlaşmazlığa düştüğünü ilân etmiştir önce. Ardından da grev kararı almıştır.

Grev -bildiğimiz kadarı ile- ciddi bir silahtır. İşçi sınıfının en önemli demokratik silahlarından biridir. Zor kazanılmış bir haktır. Öyle uluorta kullanılamaz. Gel gör ki Teksif bu gerçeği umursamamıştır bile. Tekstil Sendikasına bağlı işçi kardeşlerimizi, öz sendikalarından çekip, koparmak için yoğun bir kampanyaya girişmiştir. Ve basmıştır palavrayı.

"Grev oylamasında Teksif'i seçerseniz on lira zam alacağız" demiştir. Bazı arkadaşlarımız da buna inanmışlardır üstelik.

Kiralık gazeteler çarşaf çarşaf yazılar döktürmüştür, yalanlar düzmüştür bu konuda.

İŞÇİ POSTASI

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ VE MESLEKİ GAZETE

Uruguay'da 24 saatlik genel grev

Kartaltepe ve Akıntekstil de TEKSİF'in

grev oylamasına «Evet» diyecek işçi günlük 10 lira zam ve bir çok haklar alacak. Buna karşı olan Sarı Sendika işverenle elele işçiye karşı...

YALANCININ MUMU

Ne varki geçen sayıdaki kapağımızda belirttiğimiz gerçek kısa sürede ortaya çıkıvermiştir. Yalancının mumu yatsıya kadar yanar, Teksif'in mumu yanamamıştır bile. Kendi sekiz sayfalık gazetelerinde bile, onca ıkınıp sıkınmaya rağmen itiraf etmek zorunda kalmışlardır: HİÇ BİR ZAM ALINAMADI.

Şimdi sözü uzatmadan şu ünlü işkolu sözleşmesinin ne gibi haklar getirdiğini Teksif'çilerin kendi ağızlarından izleyelim. Gazetelerinden alıp aynen aktarıyoruz:

/

ASGARİ ÜCRET AZAM

Bugünlerde asgari ücret üzerinde yapılan tartışmalar yoğunlaşmakta, çalışmalar hızlanmakta, görüşler netleşmektedir. Bu konuda işçi işveren örgütleri ve devlet kesimi yoğun hazırlıklar içindedir. Asgari ücret sorununun önemi, tarafları ciddi araştırmalara yöneltmektedir. Bu araştırma ve çalışmaların sonuçları gerçekleri yansıtmak ve işçi sınıfının insan onuruna yaraşır bir yaşama düzeyine ulaşmasını sağlamak zorundadır. Bunun sağlanması, kuşkusuz gerçek sendikaların kararlı ve olumlu tutumlarına bağlıdır. Bilindiği gibi 931 sayılı yasanın 33. maddesi uyarınca hazırlanan yönetmelik asgari ücreti, "İşçiler normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçilerle eş ve çocuklarının asgari besin, barınma, ısınma, aydınlanma, giyim, taşıt, sağlık, koruma, eğitim, dinlenme ve eğlenme gibi vazgeçilmez temel ihtiyaçlarını geçerli fiyatlar üzerinden karşılamaya yetecek ücret" olarak tanımlamıştır.

Anayasamızın 45. maddesi "Devlet çalışanların yaptıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır, bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır" demektedir.

Gerek Anayasanın 45. maddesi, gerekse 1475 sayılı yasanın 33. maddesinin gereği gibi uygulanmasından Devlet sorumlu bulunmaktadır. Yönetmelik uyarınca kurulan asgari ücret komisyonuna katılan Devlet temsilcilerinin bu temel ilkelerden sapmaları düşünülemez.

Şu anda çalışmalarını sürdüren komisyonun gerçek bir asgari ücret tesbit edebileceğini sanmıyoruz. Yönetmeliğin tanımından yararlanan sosyal demokrat konseyin hazırladığı "Asgari Ücret Raporu" bilimsel araştırmaların verilerini değerlendirerek, işçi ailesini 5 kişiden oluşan bir sosyal birim olarak saptamaktadır. İşçi, eşi ve üç çocuğunun beslenme ile diğer temel ihtiyaçlarının tesbit edildiği raporda;

-Beslenme ile ilgili harcama için 38 lira 49 kuruş gerekli görülmektedir.

-Tüketici harcamaları anketini 501 -1000 TL. gelir grubu işçilerinin durumunu yansıttığı saptanarak bu grubun besin için harcadığı gelir yüzdesi (50.41) temel alınmakta ve besin harcamalarının iki katı alınarak (2x38.48 -76.98) TL. asgari ücret tesbit edilmektedir. Diğer yandan Maden-İş Sendikası araştırma bürosu uzmanlarının asgari ücreti 40 lira 40kuruş olarak Türk-İş'in de 38 lira 50 kuruş olarak tesbit ettiğini görüyoruz.

Sosyal demokrat konsey raporunun soruna önemli açıklamalar getirdiğini ve bilimsel araştırma verilerini dikkatle değerlendirerek, katıldığımız bir sonuca varıldığını söyleyebiliriz.

Bu gerçeklerden esinlenerek asgari

"Yapılan işkolu Toplu sözleşmesi ile Türkiye sathındaki işyerlerinde çalışan Teksif üyesi işçiler, getirilen yeni hak ve menfaatlardan faydalanacaklardır. Bu işkolu sözleşmesi ile getirilen hak ve menfaatler işyeri toplu sözleşmelerinin bitiminden iki ay önce uygulanacaktır".

Buraya kadar okuduklarımızdan ne anlaşılıyor? Teksif sözleşme ile bazı haklar almış da bu haklar işyeri sözleşmeleri bitmeden iki ay önce uygulanacakmış. Şimdi bakalım ne gibi hak ve menfaatler almış bizim yalancı pehlivanlar? Gene Teksif gazetesinden okuyalım bunun cevabını:

"İşkolu toplu sözleşmesi ile en ön plânda iş emniyeti, sendika özgürlüğü, iş şartlarında ileri hükümler getirilmiştir. Bu arada malul işçi istihdamı yapılacak ve işçiler maluliyetleri ile müte-

...KÂRI GÖSTERİR

görüş

RIZA GÜVEN

ücret kaynağının ne olduğunu vurgulamakta yarar görmekteyiz.

Asgari ücret her işgünü yeniden üretimi sağlayacak düzeyde olmalıdır. Daha açık bir deyimle 8 saatlik çalışma ile harcanan enerjiyi yerine koyabilecek ölçüde olmalıdır. Öyleki, emeğini satarak geçinmek zorunda bulunan işçi ertesi gün normal çalışma süresince yeniden üretimde bulunma gücünü toplayabilsin. İşgücünün ekonomimizin temel taşı olduğu ve korunması gerektiği gerçeğini inkâr edemeyiz. Bunun yanısıra işçi çocuklarının yarının işgücüne katkıda bulunacak adaylar olduğunu görmezlikten gelemeyiz. Bunun için asgari ücret işçinin ve çocuklarının diğer ihtiyaçlarından başka günlük enerjiyi alması için gerekli besin maddelerinin değeri ölçüsünde olmalıdır. İşçiyi ailesinden ayrı düşünemiyeceğimize ve bilimsel araştırmalar aileyi 5 kişi olarak saptadığına göre bunu ölçü almak zorundayız. Buraya kadar asgari ücretin önemini fiziki unsurlarla belirtmeye çalıştık.Başka bir deyimle işçilerin yaşamak, çoğalmak ve varlığını sürdürmek için vazgeçilmez tüketimleri üzerinde durduk., üretimin temel unsuru olan sosyal emeğin,fiziki enerji sağlayan besin maddeleri ardından enaz onun kadar önemli diğer ihtiyaçlarını da gidermesi gerekmektedir. Yukarıda sıraladığımız ve asgari ücret yönetmeliğinin de saptadığı diğer ihtiyaçlardan da vazgeçilemez, bunların gelirin yüzde ellisi ile karşılandığını bilimsel araştırma sonuçları göstermektedir. Daha açık bir deyimle genel harcama besin için harcamanın iki katı olmaktadır.

İş gücünün değeri tesbit edilirken sermayenin kâr haddi ile karşıtlık açıkca ortaya çıkmaktadır. Ücret kâr dediğimiz artık değerden koparılan bir parça olduğuna göre artık değerin değişmesi ile ücretler değişir.Bu değişmelerde çoğu zaman işgücünün gerçek değeri ödenmez.

En büyük artık değer ücretin az, iş gücünün en uzun sınırlarında oluşudur. İşgücünün fiziki sınırları bellidir. Bu sınırlar içinde işçinin fizik kuvveti ile bağdaşan enaz ücreti tesbit edebiliriz. Oysa en çok ücreti belirlemek olanağı yoktur. Kârın düştüğü en son sınırı da söyleyemeyiz.

Bu bakımlardan ücretlerdeki değişmeler emek ile sermaye arasındaki mücadele ile oluşur.Sermaye ücretleri en aza indirmek için çabalarken işçilerde aksi yönde baskı yaparlar. Karşılıklı tarafların güçlerindeki oran, sonucu belirler.Enaz ücret en yüksek kâr gösterdiğinden ücretin gerçekçi olarak belirlenmesinde devletin müdahalesinde yarar vardır. Elverir ki, bu müdahale Anayasa ve yürürlükteki yasalara ters düşmesin.

...nasip bir işte çalıştırılacaklardır."Hele hele daha ötelerde daha yavan yaveler de var. Yok, asgari ücretlerde bir artış olursa, Teksif üyeleri bundan 1,5 lira (bir buçuk lira)daha fazla ücret alacaklarmış...mış..mış...

İşte buna kargalar bile güler doğrusu. Teksif'in bu dediği tam anlamıyla doğmadık sıpanın belini kırmaktır. Bir kere asgari ücretin ne zaman tesbit edileceği bile belli değildir. Kaldıki, asgari ücret tesbit edildiği zaman, toplu Sözleşmeler çoktaaan bitmiş olacak ve yeni sözleşmeler imzalanacaktır. Üstelik Teksif'in alacağı herhangi bir zammın, aynen Tekstil üyelerine de uygulanacağı hemen herkes tarafından bilinmektedir.

Sözün kısası Teksif açık seçik yalan söylemiştir. Sözün daha da kısası yalancının mumu, dediğimiz gibi, yanmadan sö-

nüverdi...

ŞİMDİ BİZ HESAP SORUYORUZ

Nerede ücretlere yapılacak on lira zam? Yöneticileriniz arasındaki kaynaşmanın sebebi ne acaba?İstifa ettiği söylenen bazı yöneticiler neden istifa ettiler? Nedir bu danışıklı döğüş? Hani, "Haklarımızı almak için gerekirse grev yapacağız, fakat taviz vermeyeceğiz"sözünüz ne oldu? Hangi fabrikada grev yaptınız? Grev yapmadan zam mı aldınız yoksa? Aldığınız zam ne oldu?

Bütün bunlar olmadığına göre neden yalan söylediniz?

SAHİ NEDEN YALAN SÖYLEDİ BUNLAR?

Teksif'in neden yalan dolanla ortalığı bulandırdığı açıktır. Teksif, bir türlü bitiremediği Aydın Tekstil grevini bitirebilmek için, işkolu sözleşmesini,işverenlere karşı bir koz olarak kullanmak istemiştir. Çünkü Aydın Şube Başkanı tarafından çok sert bir şekilde engellenince,bunca yıl işçiden aldıklarını bir grev sırasında işçiye vermek istemeyen Teksif, Aydın Tekstil işçilerinden kurtulmanın yollarını aramağa başlamıştır.

Aydın Tekstil İşçilerini iyi bir toplu sözleşmeye kavuşturmak için bazı kozlar kullanmak ilk bakışta doğru bulunabilir. Gerçekten de sendikalar, işverenlere karşı birçok kozları kullanabilecek cesaret ve yetenekte olmalıdırlar. Ama, bu bir kısım işçi arkadaşlarımıza yeni haklar kazandırmak için, onların öz kardeşleri olan öteki işçileri öne sürerek yapılamaz. O zaman bunun adı düpedüz bölücülük olur. İşçilerin birliğini parçalamak olur. Tabii, asıl amaç işçileri bölüp, parçalamak ise buna bizim bir sözümüz yok.

SON SÖZ İŞÇİLERİN

Bu olup bitenler üstüne en güzel, en anlamlı, en dokunaklı sözleri gene işçi arkadaşlarımız söylemişlerdir.

Kendileri ile konuşmak üzere fabrikaya gelen Teksif yöneticilerini kovalayan ve suratlarına tükürürcesine, "Hani zam,Hani grev? Nasıl da sattınız bizi.Gidin işçi düşmanları" diye haykıran Altınyıldız işçileri, Teksifçilere unutamayacakları bir ders vermişlerdi. Söylenecek en doğru sözü söylemişlerdir. Bu bir uyanıştır ve Teksifçilerin bir türlü anlayamadıkları da budur.

Kendileri ile konuştuğumuz Kartaltepe ve Akın Tekstil işçileri ise dergimize şunları söylemişlerdir:

"Sendikacı dediğin sözünün eri olmalı. Biz madem ki grev oylamasında, Teksif'e evet, dedik, sözümüzü tutuyoruz ve Teksif'i bekliyoruz. Gelsinler ve bize grevin ne zaman başlayacağını söylesinler. Tabii grev yoksa bu sefer de on lira zammı ne zaman alacağımızı söylesinler!"

Kartaltepe ve Akın Tekstil'de çalışan işçi arkadaşlarımızın bu sözlerini, Teksif yöneticilerine iletmekle yetiniyoruz. Gitsinler ve görüşsünler işçi arkadaşlarımızla.

...a kadar ödeyecektir.

Madde 3 — İşveren sendikası İstanbulda Tekstil İşçileri Sendikası dışında başka bir sendika ile yapacağı Toplu İş Sözleşmesinde, işbu sözleşmeden daha üstün hak ve menfaatler tanırsa, bu üstün hak ve menfaatler ayrıca Tekstil İşçileri Sendikası üyelerine de uygulanır.

Tekstil işçilerinin tabanında bilinçlenişin, uyanışın çiçeklerinin açtığı şu sıralarda, Teksif yöneticilerinin işçi arkadaşlarımızdan alacakları çoook, pek çok ders vardır. Tabii anlayana...

Elâzığ Şubemiz Açıldı

Elazığ'da kurulu İplikçiler Kollektif Şirketi'ne ait Tekstil Fabrikasında çalışan işçi arkadaşlarımız sendikamızın saflarına katılmışlardır. Böylece Adana'dan sonra Anadolunun uzak bir kentinde sendikamızın bir şubesi daha kurulmuştur.

Elazığlı işçi arkadaşlarımız daha önce Teksif Sendikası saflarında idiler. Ne var ki, basiretsiz hatta dengesiz bir sendikacının bugüne kadar sürdürdüğü işler Elazığlı kardeşlerimizin gittikçe artan şikayetlerine yol açmış ve sonunda Teksif'in ipliği Elazığ'da pazara çıkmıştır.

KISADAN HİKAYESİ

İki yıl kadar önce Teksif Elazığ Şubesinin kongresi toplanmıştır. 230 işçi arkadaşımızın üye olduğu Teksif'in bu kongresinde işçiden yana mücadeleleri ile bütün işçiler tarafından sevilen Zemihan Yazıcı, başkanlığa adaylığını koymuştur. Kongreyi kazanmak için Teksif Şube Başkanı Mehmet Fırat bir sürü dolap çevirmiştir. Buna rağmen Zemihan Yazıcı başkanlığı yalnızca 7 oy farkla kaybetmiştir.

İşçilerin gittikçe kendisinden koptuğunu ve Zemihan Yazıcı'nın gittikçe, kendisi için tehlikeli olduğunu gören Mehmet Fırat da işvereni etkileyerek Zemihan Yazıcı'nın işten çıkarılmasını sağlamıştır.

Ne var ki, dayanışmasını bilen Elazığ'lı işçi arkadaşlarımızın baskısıyla, sekiz ay kadar önce, işveren, Zemihan Yazıcı'yı yeniden işe almak zorunda kalmıştır.

Mehmet Fırat bu defa da Zemihan Yazıcı'nın toplu sözleşmenin işçilere tanıdığı haklardan yararlanmasını engellemiştir.Gerekçe olarak da"Zemihan Yazıcı, sendikamıza üye değildir" demiştir. Oysa Zemihan Yazıcı ne istifa etmiştir ne de ihraç edilmiştir.

NE BİÇİM SENDİKACILIK BU?

Ardından Teksif Şube Başkanı Mehmet Fırat'ın bir dizi marifeti başgöstermiştir.

Önce sözleşmede pazar çalışmasına iki buçuk gündelik ödenir, hükmüne güvenerek,pazar günü çalışmaya giden işçilerin yolunu kesmiş ve işe gitmelerini engellemiştir. Bunun üzerine işveren işe gelmeyenleri cezalandırınca da cezalandırılan işçilere hiç bir hukuki ve maddi yardımda bulunmamıştır.

Ardından ücretlerin ödenmesi gecikince işçilerin işi durdurmalarını istemiş, İşçiler şartel basıp işi durdurunca da acele Elazığ'dan kaçmıştır.Olay büyüyüp, işe jandarma ve polis elkoyunca etekleri tutuşmuş ve kendi arkadaşlarını suçlamaya, ihbar etmeye yeltenmiştir.

Sözün kısası Teksif Şube Başkanı,kendi ağababalarından farklı bir sendikacı olmadığını çeşitli defalar ortaya koymuştur. Üstelik daha dengesiz, daha anlamsız davranışlarla.

ADANA'DAN HABER VAR

Gelin görün desem gelemezsiniz
Gelseniz de şehre giremezsiniz
Öyle bir oyun ki siz de bilemezsiniz
Bu oyunun sonunda bir bir yiyorlar
İşverenle sendikalar sırdır diyorlar

Köprübaşı tutma işi kişisel zamlar
İşten atılmalar kederler gamlar
TEKSİF adını almış korkunç yamyamlar
Gelin görün Adana'da neler oluyor
Nice masum işçinin rengi soluyor

Ben de dahilim listeye Dostum
Meğer ne zayıfmış gördüğün postum
Bir tekmede sanki ebedi sustum
Gelin görün Adana'da neler oluyor
Çaresiz ümitli kalp çarpıp duruyor

Sözleşmeyle zam uygulamada makas
Eskiyi çıkart at yeniyle takas
Böyle olur hak hukuk adalet esas
Gelin görün Adana'da neler oluyor
Teksif işçi hakkını nasıl koruyor

Yan bakıp geçerler alttan süzerler
Muhalif olduğun hemen sezerler
Bir telefonla başın ezerler
Gelin görün Adana'da neler oluyor
Namuslu olanın kanı kuruyor

Kendi kendilerine iltifatlar yaşalar
İşyerinde kol gezer madalyalı maşalar
Teksif kâbusuyla men oldu münakaşalar
Gelin görün Adana'da neler oluyor
Satılmışlar işçiyi ekmeğinden vuruyor

Ettiler işçinin dünyasını dar
Ağzına çektiler çelik fermuar
Bundan adi alçak dünyada ne var
Gelin görün Adana'da neler oluyor
İşçi hal hatırı gizli soruyor

...n yerli muhteva oranı, motor ve aktar... gibi yan sanayilerin yurdumuzda gelinde %90'a ulaşacaktır.

Servis, tarım araçları yapımında büyük ...ıyan bir konudur. Genel bayii olan ... Ziraat End. ve Ticaret A.Ş. kanalıyla ...

... ve gezici servis..., ...endis, teknisyen ve uzman operatör... ...n oluşan yetişkin kadrosu, ...yunca süregelen çiftçi eğitim kursları, ...urt düzeyini kapsayan yedek parça ...im ile, ... mevcut biçer-döver satıcılarının ... daha zengin bir servis teşkilatını ...rümüzün emrinde bulundurmaktadır.

... Anadoluya açılan yolların kilit nok... ...il eden Konya-Eskişehir kavşağında, ...k bir alana yayıl... ...akinalar serv... ... ve Tic. A.Ş. ... yakın bir ... ...yu düzeyi...

Çumitaş yapımı ... Bakanlıklarınca ... ...maktadır. Devalüasyona rağmen 1971 ... hükümetçe öngörülen 150,000 TL'na ...umitaş, devalüasyon sonrası satışla... asgari kâr gayesi gütme...

Buna karşılık, 1972 hasadı için verilen biçer-döver ithalat tahsislerinin yıl sonunda 1973 ihtiyacına karşılık da kullanılmasını mümkün kılan tutum, ekonomimizi koruma ve biçer-döver parkını milli imkanlarla karşılama gayelerinden uzak kalmakta ve çelişki doğurmaktadır.

●● Çumitaş yapımı biçer - döverler ithal malı biçer-döverlerden %20 ila 25 daha ucuza satılmakta ve biçer - döver başına yaklaşık olarak 5,000 dolarlık bir döviz kaybı önlenmektedir. Böylece 1973 yılında parka ilavesi öngörülen 600 adet biçer-döverin yurdumuzda imal edilmesiyle asgari 3,000,000 dolarlık bir döviz kazancı sağlanacaktır.

Ekonomik kalkınma sorunlarının çağdaş çözümleri genellikle sanayi sektörünün gelişimi üzerinde toplanmaktadır. ... genişletilmesi ... adımı atılmıştır.

●● Ekilebilir alana göre yurdumuzda erişilmesi düşünülen biçer-döver toplam parkı 5,300 dür. Resmi etüdlere göre, bu rakama 1974 hasadında varılacaktır.

Çumitaş, 1000'i aşan yıllık yapım kapasitesiyle biçer döver parkını, döviz kaybına yol açmaksızın, kısa bir sürede tamamlıyacak durumda bulunduğu gibi, yan sanayilere de yılda 30 ila 40 milyon liralık bir iş hacmi yaratmaktadır.

●● Çumitaş'ın yurdumuzda tek biçer-döver yapımcısı durumunda olması bir monopol kuşkusu doğurmamaktadır. Hükümetin direkt fiyat kontrolunu gerektirmeyen alanlarda rekabet unsurunun elzemliği sarih ise de, beher yapımcının düşük kapasitede üretim yapması maliyet ve fiyatları yükseltici nitelik taşıyacağından, biçer-döver yapımcılarının adet olarak arttırılması düşüncesi rantabl bir uygulamaya imkan vermeyecek, doğan fiyat farkını çiftçi ve köylümüze yöneltecektir. Kaldı ki, yatırım yapmak isteyen müteşebbislerimiz için birçok sahalar açıktır.

Çumitaş'ın yüksek üretim kapasitesinin fiilen kullanılması ile düşecek maliyetler sonucu da geniş bir ihracat gerçekleştirilecek, döviz rezervlerimiz için yeni bir fon kaynağı yaratılacaktır.

OLAYLAR ZİNCİRİ

çarpık sanayileşme

"Olaylar Zinciri" adını koyduğumuz bu köşede, elimizin erdiğince, dilimizin döndüğünce Türkiye'mizde olup bitenlerin işçi gözüyle, işçi diliyle yorumlamasını yapmaya çabalamaktayız.

Bugüne kadar "Toprak Reformu", "Ortak Pazar", "CHP" gibi bir çok konuya değindik. Açık seçik anlatmaya çalıştık.

Bu sayımızda da Türkiye'de demokrasi güneşinin pırıl pırıl parlamasının işçilere kazandıracağı yararlardan sözetmeyi tasarlamıştık. Kanımızca, Hükümetin kurulduğu, kırk yıllık CHP'nin değiştiği, yurt dışındaki işçilerimiz aracılığıyla yurda döviz (yabancı para) yağdığı bu günlerin Türkiyesinin en önemli konusu "Demokrasi" idi. En tutucu partinin başkanından, en küçük işçi kahvelerine kadar, grev hakkının, sendikalaşma hakkının, sendika seçme hakkının, siyaset alanında işçilerin ağırlığını koyması gereğinin gürbüzce yeşereceği demokrasiye dönüş özleminden sözedilmekte.

Düşüncelerimiz böyle iken 5 ve 6 Haziran günleri büyük gazetelerde yayınlanan bir ilan, bütün bu tasarılarımızı sildi süpürdü ve bu sayımızda "Olaylar Zinciri" köşemizin konusu oldu.

ÖNCE ŞU İLANA BAKALIM HEP BİRLİKTE

Nedir acep bu kadar önemli bulduğumuz bu ilan? Önce şu ilanı hep birlikte inceleyelim bir. Bu sayfanın en başında fotoğrafını gördüğünüz bu ilan, çok daha büyük olarak, 5 Haziran günü Hürriyet, 6 Haziran günü Milliyet gazetelerinde yayınlanmıştır.

Biraz daha dikkatli gözatalım. Koskoca bir gazete sayfasının yarısını kapladığı için fotoğrafın tamamını dergimizin daracık sayfalarına sığdıramadığımız bu ilanın, yukardaki resmin görülmeyen bölümünde önce kocaman bir başlık var: "ARTAN DÖVİZ REZERVLERİMİZİ DAHA DA ARTTIRALIM" deniyor. Bu yarısı gavurca, yarısı Türkçe sözün açık anlamı şu: "Ülkemizin yabancı ülke paralarından (dövizlerden) biriken yedek zenginliğimiz artmış, bunu daha da arttıralım."

Eh, bu söze kimse bir şey diyemez herhalde. Sapına kadar doğru. Kısadan, zenginliklerimize zenginlikler katalım,

denıyor.

Ardından ilanın ince yazıları, ya da inci dizileri başlıyor. "900 milyon dolara ulaşan rezervlerimizi... en verimli şekilde değerlendirmek... için çaba sarfetmeliyiz" anlamında uzun bir cümle var ilkin.

HELE HELE AZ DAHA

Amaaa, ilanı okumaya devam edince, yukarıdaki sözler bir yana bırakılıp,bir başka konuya atlanıyor. ÇUKUROVA MAKİNA İMALAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ (Kısa adıyla: ÇUMİTAŞ) firmasının, Türkiye'de dünyaca ünlü John Deere (Con Der,okunur) biçerdöverlerini yurdumuzda imal ettiği söyleniyor.

Bu sözlerin işçi dilindeki, işçi gözündeki anlamı ise şöyledir: Çumitaş kısa adıyla anılan şirket, uluslararası sermayedarların sahibi olduğu Con Der biçerdöver fabrikası ile anlaşma yapmış, yurdumuzda bu biçerdöverleri yapıyor. Bu biçerdöverlerin yüzde kırkbeş aksamı yurt dışından getiriliyor,yüzde elli beşi ise yurdumuzda yapılıyor.

Bu son sözümüze bir nokta koyalım, çünkü işin püf noktası da burada. İşçi gözüyle bakıp, işçi diliyle konuştuğumuza göre şu gerçeği hemen görmeliyiz. Bir malın yüzde bilmem kaçının Türkiye'de, yüzde bilmem kaçının yurt dışında yapılması önemli değildir. Önemli olan,Türkiye'de yapılan parçalar hangi parçalardır, dışarıdan getirilen parçalar hangi parçalardır?

Yurdumuzdaki hemen bütün özel sanayi kuruluşlarında olduğu gibi, bu ilanda reklamı yapılan Con Der biçerdöverlerinin de motorları, şanzıman ve difransiyelleri,yani esas parçaları yurt dışından getirilmektedir. Yani uluslararası sermayedarlardan alınmaktadır. Geri kalan parçalar da, yani karoserisi, şasisi, boyası, kapağı, cantları, bıçakları Türkiye'de yapılmaktadır.Bunun adına da işçi dilinde,"Montaj Sanayii" derler. Gerçek sanayiden saymazlar. Bu fabrikaları göstererek, "ülkemiz doğru olarak sanayileşiyor" dedirtmezler adama. Doğru sanayileşme, gerçek sanayileşmenin tarifi pek kısadır: Gerçek sanayileşme, bir ülkede, makina yapan makinaların,motor yapan makinalar kurulması ile mümkündür. Ondan ötesi kuru laf,boş laftır.

AMA BİZİM DERDİMİZ BU DA DEĞİL

Ne var ki, bu anlattıklarımız öteden beri, hemen herkes tarafından bilinen birşeydir.Türkiye'nin gerçek bir sanayileşme hamlesine ihtiyacı olduğu,daha sıcak sıcak hükümet başkanı, Başbakan Ferit Melen tarafından Büyük Millet Meclisi kürsüsünde dile getirilmiştir.

Bizim bu gazete ilanı ile alıp veremediğimiz işin bu noktası değil. En iyisi ilanı okumaya devam edelim.

İlanın bundan sonraki bölümünde Çumitaş adlı bu şirketin yaptığı işler, ileriye ait tasarılar sayılıp dökülmektedir. Hem de uzun uzun.Yok bu şirket yılda şu kadar biçerdöver yaparmış da, yok bu şirket şu kadar milyon metrekarelik bir alanda servis (hizmet) istasyonları kurmuşmuş da... Bunlar da iyi güzel. Üstelik şaşırtıcı değil. Bir şirket mallarını yapmak için elbette kendini övecek, tanıtacaktır. Reklam dediğimiz de budur zaten...

REKLAMI OKUMAYA DEVAM

Reklam böylesine övgülerle sürüp giderken, ciddi bir cümle ile karşılaşıveriyoruz birden. Şöyle deniyor:

Buna karşılık, 1972 hasadı için verilen biçer-döver ithalat tahsislerinin yıl sonunda 1973 ihtiyacına karşılık da kullanılmasını mümkün kılan tutum, ekonomimizi koruma ve biçer-döver parkını milli imkanlarla karşılama gayelerinden uzak kalmakta ve çelişki doğurmaktadır.

Önce şu karışık sözleri bir de işçi diliyle söyleyelim. İlanı veren Çumitaş diyor ki:"Yurdumuzda biçerdöveri biz yapıyoruz. Oysa hükümet yurt dışından da biçerdöver getirilmesini, yani ithal edilmesini sağlayan kanunu 1973 yılı için de yürürlükte tutuyor. Böylece bazıları dışardan biçerdöver getiriyorlar.Biz de, kendi mallarımızı satamıyoruz. Bu yanlıştır. Yurt dışından biçerdöver getirmeyin. Biçerdöver isteyen Çumitaş'tan alsın..."

KAPIP DA KAÇAN MI?

Hükümetler, bazı firmaların mallarını pahalı satmalarını önlemek için tedbirler alırlar. Mesela, otomobil lastiği fiyatları artıyor mu? Hükümet yurt dışından otomobil lastiği getirenlere gümrük kolaylıkları tanıyarak veya bizzat kendisi getirterek, lastiğin bollaşmasını sağlarlar ve pahalılığın önüne geçmeye çalışırlar. Hele hele pahalılaşan ma-

DEVAMI SAYFA I8'DE

BİR GREV VE SENDİK

Geçen sayıda ülkemizde 1963 yılından bu yana gelişen sendikacılığın kısa bir tarihçesini vermiş ve genel hatları ile DİSK olayına değinmiştik. Bu sayıda sunduğumuz TÜRK-İŞ eleştirisi ile bu yazı dizisini tamamlıyoruz.

TÜRK-İŞ OLAYI

1951 yılından beri faaliyette bulunan Türk-İş Konfederasyonu gerçekten tutucudur. Bugün için, Türkiye'nin içinde yaşadığı çalkantılı sosyo-ekonomik ve politik ortam içinde ne yapacağını da bilmemektedir. Üstelik son olarak ortaya konulan on iki sendikanın sosyal demokrasi önerisi yeni bir kaynaşmayı yaratmıştır. Şimdiye değin katkısız bir kapitalist dünya görüşü içinde bulunan Türk-İş bünyesinde bu yeni önerinin neler yaratacağını saptamak da önemlidir. Hemen belirtelim ki, yöneticilerinin sendikacılığa bakış açılarındaki benzerlik, Türk-İş'de yakın bir gelecekte bölünmenin olabileceğini düşündürmektedir. Türk-İş bugün için, hızla gelişen sosyal, ekonomik ve politik olaylar karşısında, tabanın kaymasını önlemek, ayakta kalabilmek için formül aramaktadır. Türk-İş'in 15, 16 Haziran 1970 işçi yürüyüşünden bu yana ayakta kalabilmek için formül bulma telaşı artmıştır. Çünkü AP Hükümeti ile bütünleşmenin sonucu Türk Sendikacılığını yasal çizgide de olsa kendi tekelinde tutabilmek için Sendikalar Yasasını değiştirme girişimi de sonuç vermemiş, yasa değişikliği mahkeme kararlarının anayasaya uygun verilmesiyle uygulanamamış, Anayasa Mahkemesinin bu konudaki iptal davasını sonuçlandırması da Türk-İş'i şaşkın hale sokmuştur. Böylece, işçi kesiminde, 15,16 Haziran olayının hazırlayıcısı kabul edilmiş (çağ dışı tutumu ve Anayasaya aykırı sendikacılığı savunma çabası nedeniyle) ve bir anlamda da açıkça davaya ihanetle suçlandırılmıştır.

Türk-İş'in bazı yöneticileri, işte bu aleyhlerine gelişen olaylar karşısında, "partilerüstü sendikacılık" sloganından vazgeçip, politik bir dünya görüşüne sahip çıkarak tabanlarını ellerinde tutmak istemektedirler. Bu nedenle tabanlarına doyurucu bir formül aramaktadırlar... Yöneticilerinin yapıları açık bulunduğundan, izleyecekleri sosyal demokrasi yolunun içtenliğini saptamak da zordur.

Konuya konfederasyonlardan girişimiz, işçi sınıfı üzerinde görüş ve tutumlarının etken olmasındandır. Ne var ki, sendikalar ve kongederasyonlar arası çekişmeler, hızla gelişen sosyal, ekonomik, politik olaylar işçi sınıfının bazı gerçekleri yakalayabilmesini sağlamıştır. Hiç kuşkusuz, işçi sınıfımız bugün de, olaylara kısa süreli ekonomik yararı yönünden bakmaktadır. Bununla birlikte, belli işkollarındaki genç işçiler, Türkiyeyi ve dünyayı kavrayan bir bilince erişmektedirler. Yapısı gereği sınıf içgüdüsü içinde bulunan işçi sınıfı, sınıf bilincine doğru belli bir hızla gitmektedir. Hakim sınıfın, tutucu konfederasyonunun telaşı da bir anlamda bundandır. Türkiye'de olayların gelişme doğrultusu, gelecek günlerde, sosyal demokratların güçleneceğini göstermektedir. Onların işçi sınıflarına karşı tutumlarının ne olacağını şimdiden kestirmek zordur. Zira Türkiye'de olaylar az-çok "kendine özgülük" içinde hızla doğmakta, ge-

ABDULLAH SERT

CILIĞIMIZ (2)

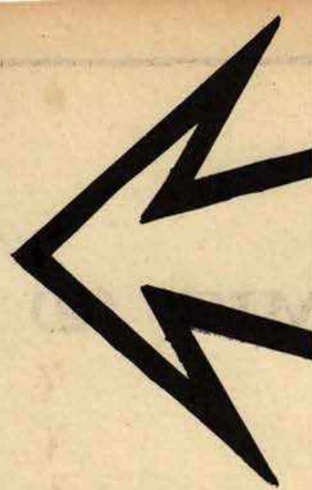
lişmekte ve dönüşmektedir.

Ne var ki, genç işçilerimizin, Anayasanın öngördüğü "insan haysiyetine uygun bir yaşam"ı kurma ve geliştirmeden kolayca döneceklerini ve bu amaç için mücadeleden yılacaklarını hiç sanmıyoruz.

Türk-İş'in durumuna yukarıda değinmiş ve Türk-İş' içindeki sosyal demokrat gelişmeye de bir cümle ile dokunmuştuk. Gerçekten de sosyal gelişimin başında olan aşağı yukarı 22 sendika, düne kadar Türk-İş'in tabanını ayakta tutabilmek için formül arama durumunda iken -formül de "partilerüstü sendikacılık" kavramını terketti- bugün siyasal bir örgüt karşısında tavır almak zorundadır. Bilindiği gibi CHP içindeki kaynaşma, sosyal demokrat girişim içinde bulunan bir ekibi ve tabanını işbaşına getirmiştir. CHP'nin yöneticileri işçi sınıfıyla kuracakları organik bağda kuşkusuz sendikaların ve sendikacıların desteğine açık gereksinme duyacaklardır. Bunun için de Türk-İş içindeki sosyal demokrat görüşten yana olan sendikaların yarattıkları potansiyele el atacaklardır... Bu arada DİSK'in Türkiye'nin bu döneminde izleyeceği yolun ne olacağı da neredeyse kendini belli etmiştir. DİSK de, gelişime uygun olarak sosyal demokrat çizgide yer alacaktır, kanısındayız. Geleceğin Türk sendikacılığında sosyal demokratların verecekleri sınavın sonuçları önemli olacaktır. Ne var ki, hangi ileri atılımın peşinde olursa olsun, sendikacılarımız ve sendikalarımız şimdiye değin yaratıcılıktan çok bilinenin ve ortaya çıkmış olanın, statüko anlayışının peşinden gitmişlerdir.

Türk sendikacılığındaki bu genel durum içinde Teksif, 1965'teki açık tutucu kanadın yönetimi ele geçirmesinden beri Türk-İş'in desteğiyle de hep klasik sendikacılığı, statükodan yana olan sendikacılığı yürütmüştür. İşverenlere karşı, yaygın örgüt olması göz dağı dışında, sürekli tavizkar bir sendikacılığı yürütmüştür. O zamanın iktidarıyla haşır-neşir milletvekili ve senatörlerinin kişisel tutumları, kişisel yorumları ve sendikanın politikasını belli etmiştir. Örgüt, iktidara yakın üst seviyedeki adamlarının güne uygun çözümlerinin rahatlığı içine girmiş, kendi içindeki dinamiğini çoktan yitirmiştir... Hakim sınıfın iktidarıyla kaynaşmış bir işçi örgütünden bundan fazlası beklenemezdi. Böyle bir kaynaşma içinde olan işçi örgütünün zaman zaman patlattığı grev sloganlarının, slogan olmaktan öteye gidemeyeceği, işçi sınıfına uygun bir grev uygulamasının yapılamayacağı da doğal bir sonuçtur. Nitekim işkolundaki son grev sloganı da sönüvermiş, Teksif, statükosunun gerektirdiği sendikacılık ortamına acele dönmüştür... Gelecek günlerde olaylara iyice ters düşecek Teksif, tam tutucu bir sendika, işverenlere sempatik görünme çabasını sürekli gösterecek bir sendika olmaktan kurtulamayacaktır. Şimdiden bunu kavramış olan Tekstil işkolundaki işçiler fabrika fabrika Teksif'ten hızla kopmaktadırlar, kopacaklardır da...

adı : abdullah
soyadı : aslım
işi : fabrika müdürü
suçu : işçi kıyımı

Evet, bütün Tekstil İşçilerinin bu adamı iyi tanımaları gerekmektedir. Adı kafalarımızın bir köşesine yazılsın, resmi aklımızın bir yerine nakşedilsin. Silinmeyesiye, kazınmayasıya...

Bir zamanlar Teksif Sendikası saflarında, üstelik bir şube başkanı olarak çalışan bu adam, bugün müdür olduğu fabrikada utanılası bir işçi kıyımını yürütmektedir.

Yıllarca işçi haklarını korumak iddiasıyla ortalıkta dolanan bu sendikacı, bugün işverenin, sermayenin çıkarlarını korumak için didinip duruyor.

Teksif'in Denetleme Kurulundan fiyakalı istifa mektupları ile ayrılan Abdullah Aslım, bugün çekinmeden tüyü bitmemiş yetimlerin, beşikteki bebelerin, yiğit ve namuslu işçilerin hakkına karşı çıkmakta, onları açlığın pençesine terk etmektedir.

İşte bu yüzden bu adamı iyi tanıyalım. Adını belleyelim, resmini kafamıza nakşedelim.

ASLIM'IN YAPTIKLARI

Yüksek ücretle fabrika müdürlüğüne getirilen Aslım ilk iş olarak fabrikada, işçiler arasında katlanılmaz bir baskı düzenini başlatmıştır. Hemen her gün fabrikanın ilan tahtasında yeni yeni ilanlar boygöstermiştir. Sigara içmenin, tuvalete gitmenin, fabrikaya girip çıkmanın türlü kayıtlara bağlanması işçi arkadaşlarımız arasında ilk hoşnutsuzluğun ve endişelerin filizlenmesine yol açmıştır.

DAHASI DA VAR

Abdullah Aslım'in işçilere yöneltti-ği baskılar bununla da kalmamış, birbiri arkasına ve birbirinden beter baskı tedbirleri işçilerin üzerine yağmur gibi yağmaya başlamıştır.

Fabrikada işçilerin ikişer, üçer kişilik guruplar halinde dahi toplanıp konuşmaları yasaklanmıştır. Tuvalet kapısına bir delik yapılmış ve tuvalete giren işçinin ne kadar kaldığı, hatta ne yaptığı bizzat Abdullah Aslım tarafından gözlenmeye başlanmıştır.

Ardından Aslım'ın en büyük marifeti uygulamaya konulmuştur. Randımanı yükseltmek şartıyla fabrikaya müdür yapıldığını açıklayan Aslım, hiç bilmediği, uzmanı olmadığı makinalarda kendince ayarlamalar yaparak, sözümona randıman yükseltmeye başlamıştır. Tanımadığı maki-

STİL İŞÇİLERİ

ADAMI İYİ TANIYIN

naların çalışma düzeninin değiştirilmesi kısa zamanda randımanın düşmesine yol açmıştır.

Randıman yükseltme palavrasından en çok zarar gören -tabii- gene işçiler olmuştur. Akort çalışmakta olan arkadaşlarımızın,düşen randıman yüzünden gelirlerinde hissedilir bir azalma olmuştur.

BASKIYA PAYDOS

Bu kadar baskının sonunda bıçak gelmiş kemiğe dayanmıştır tabii. Eski bir Teksif yöneticisinin işçilere yönelttiği baskılara karşı, Aslım'la göbek bağlarını hala devam ettiren Teksif kayıtsız kalınca, işçilere bir tek çıkar yol kalmıştır: Teksif'i terketmek.

Terketmişlerdir de. Nisan ayının 20. günü 124 işçi arkadaşımızın 102'si Teksif Sendikasından istifa edip, sendikamız saflarına katılıvermişlerdir. 21 ve 22 Nisan günleri devam eden kayıt işlemlerinden sonra durum Abdullah Aslım'ın kulağına gitmiştir.

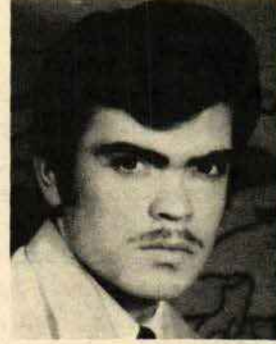
İşçilerin istifa etmeleri karşısında da sendikasına hizmet etmekten de kaçınmayan Abdullah Aslım fabrikadaki uyanışa ve mücadeleye önayak olan 6 arkadaşımızı kapının önüne bırakıvermiştir.

Sadık Kılıç, Abdulgani Çiftçi, Fatma Şensoy, Yaşar Deniz, Bedri Gündoğan, Şerafettin Kurt adlı arkadaşlarımız durumu sendikaları Tekstil'e bildirmişlerdir.

NUH DEYİP PEYGAMBER DEMEYENLER

Bununla da yetinmemiş, Haziran ayının ilk gününde Ramazan Beyhatun ve Ali Kılıçaslan adlı arkadaşlarımızı da işten çıkarmıştır.

Dergimiz baskıya girdiği sırada Tekstil Sanayii işyerinde durum böyle idi ve işçiler bir yandan büyük bir öfke içinde bulunurlarken, bir yandan da Aslım'ın yeni davranışlarını beklemekteydiler.

bir işçi Aslım'a sesleniyor

22 Şubat 1972 günü Tekstil Sanayii Dokuma Fabrikasında bir güneş doğdu. Çünkü Abdullah Aslım fabrikaya müdür olmuştu. Bu güneşe hasret kalan işçi arkadaşlar sevinçlerinden nasıl çalışacaklarını bilemiyorlardı. Niye sevinmesinler, Abdullah Aslım kanun adamıydı, yıllardan beri Teksif Sendikası Maltepe Şube Başkanıydı, yöneticiydi! Fabrikamızda yemekler çıkardı. Buna karşılık olan neydi, üç kişinin yapacağı işi bir kişiye verecekti. Primlerini kesecekti. Gerekirse işten çıkartacaktı ve her gün çıkartmaktaydı.

Buna 'dur' demenin zamanı gelmişti. Ancak tek çözüm yolu sendikayı değiştirmemizdi. Tekstil Sendikasına kayıt olduk. Tekstil Sendikasına kayıt olduğumuzu öğrenen Abdullah Aslım biz altı arkadaşımızın işine son verdi.

Sayın Abdullah Aslım işverenin uyduluğunu yapıyordu. Nihayet bunu ispat etmemi mi istiyorsunuz: 23.4.1972 günü bana yönelttiği sözler bunu doğruluyordu: "Bu fabrıkanın kanunu da, sendikası da benim" deyince ben de: "Sizi sandalye mi böyle konusturuyor?"dedim. O sandalye onu konuşturuyordu.

* * *

İNCELEME

ASGARİ ÜCRET BÖYLE HESAPLANIR!

Ücret, nisbi olarak patronların, bir günlük çalışmanın sonunda yarattığımız, değerden, ödemek zorunda kaldıkları, iş gücümüzün karşılığı olması gereken paradır. Bu para da aslında, biz işçilerin yaşaması için gereken araçları satın alacak miktarda olmalıdır. İş gücümüzü satın alan sermayedarlar, onu, istedikleri gibi kullanırlar ve yarattığımız değerden büyük zenginlikler elde ederler Bir günlük çalışmanın sonunda ortaya çıkan değer, emeğimizin ürünüdür. İş gücümüz ise, biz işçilerin hayatını ortaya koyuş tarzıdır. Yaşamak için çalışmak, yani hayatımızı devam ettirmek için iş gücümüzü satmak zorundayızdır. İşte patronları ilgilendiren çalışma gücünün bu değer yaratma yeteneğidir. Ellerindeki sermaye ile bu gücü satın alırlar. Bizzat emek tarafından yaratılmış emeğin kendi meyvalarıdır. Sermaye kendi kendine hiç bir değer üretemez. Küpteki altının, gizli kalmış bir definenin kendi kendine çoğalmadığı gibi. Sermayenin çoğalması büyük miktarlara ulaşması, emeğin ona değer katmasıyla mümkündür. Dünyadaki bütün zenginlikler böyle çoğalmıştır. Bu bakımdan sermayenin kendisi, aslında, emeğin meyvalarının birikmiş halidir. Topraktan gayri tek zenginlik, kaynağı emektir. Bunun için patronlar sadece çalışma gücümüzün devamını sağlayan bir ucreti vermekle yetinirler. Kârları, yani zenginlikleri azalacağından, emeğimizin yarattığı değerden daha çok pay vermeye hiç bir zaman yanaşmazlar. Kârlarını sürekli bir şekilde arttırarak da, işçi sınıfı ile aralarındaki uçurumu gittikçe derinleştiririrler. Bu anlamda ucretlerimizde sağladığımız her artış, hakkımız olan, emeğimizin yarattığı değerden kopardığımız bir parçadır. Yalnız yarattığımız değerle aldığımız ücret arasındaki farkın gittikçe büyüme, paranın değerinin düşmesi, piyasadaki malların, fiyatlarının yükselmesi ücretlerimizdeki artışı silip süpürür. Bunun en görünür ispatı, durumumuzun hiç düzelmediğidir.

Görülüyor ki, ücretimizin kaynağı, kendi emeğimizin yarattığı değerlerdir. Fakat, yarattığımız bu değerler biz işçilere hakim olmakta, her gün yeniden yarattığımız değerlerle de bu hakimiyet artmaktadır. Aldığımız ücret çalışma gücümüzü dahi karşılayamazken, patronlar bunu emeğimizin karşılığı olarak göstermektedir. Bir günboyunca ürettiğimiz değerler bütününün ancak çok ufak bir parçasını bize vererek, bunu bir bütünün karşılığı imiş gibi gösterip, sömürülerini gizlemektedirler.

EMEĞİN YARATTIĞI DEĞERLER NELERDİR?

Etrafımıza şöyle bir baktığımızda, makinalarda, tezgahlarda, aletlerde, fabrika binalarında, evlerde, yollarda, köprülerde, barajlarda, limanlarda, gemilerde, trenlerde, uçaklarda, giydiğimiz elbisede, ayakkabıda, ve daha bir çok eşyada hatta yediğimiz ekmekte insan emeğinin bulunduğunu görürüz.

Bütün bunlar, yüz yıllar boyunca insanların çalışmasının, zamanımızda da biz işçilerin yarattığı değerlerdir.

İşte, piyasada gordüğümüz her mamulde böylesine ortak bir öz vardır. Yani üretimleri için gerekli bir emek miktarını kendilerinde barındırır, ifade ederler. Bu emek, toplumun harcadığı toplam emek miktarının bir parçası ve toplumun yapısındaki iş bölümüne tabi olduğu için SOSYAL EMEK'tir. Bu bakımdan toplamda harcanan her emek, her bir emeği tamamlayacaktır. Bu yüzden, piyasadaki her hangi bir meta, sosyal emeği taşıdığı için, [illegible] sosyal emeğin billurlaşması

olduğu için gereken emek miktarı ile belirlenir. Bu malın değerinin para ile ifadesi de o malın fiyatını gösterir. Piyasadaki rekabet yüzünden bu fiyatlar, bazan değerin üstüne çıkar, bazan da altına düşer. Fakat sonuçta her iki durum birbirini götürür.

İŞ GÜCÜNÜN DEĞERİ NEDİR?

İş gücünün değerini, yeniden kazanılması için gerekli emek miktarı belirler. Bu emek miktarı, işçinin, çalışma gücünü kaybetmeyecek şekilde yaşamasını sağlayacak gerekli yaşama araçlarının üretimi için gereken emek miktarıdır. Bu nedenle, gerekli geçim araçları olan bu malların piyasadaki fiyatları ne ise, iş gücünün değerinin para olarak ifadesi de o olmalıdır. Piyasadaki mamullerin fiyatlarını belirleyen kanunlar, iş gücünün fiyatını da belirler. İş gücümüz de alınıp satıldığı için, piyasadaki malların gördüğü uygulamaya tabidir.

ASGARİ ÜCRET NASIL HESAPLANMALIDIR?

Ücretlerimiz en azından, bize, iş gücümüzü tekrar sağlayabilecek kadar olmak zorundadır. Patronlar, kanunla belirlenmiş 8 saatlik çalışma süresini aşamazlar ama, bu süre içinde ücretini arttırmak için biz işçileri daha yorucu bir çalışma içine sokarlar. Bu yıpratıcı çalışma biçimi iki kat enerji harcamamıza sebep olur.

Şimdi, bir günlük çalışma sonunda kaybettiğimiz gücü yerine koyabilecek ve ertesi gün tekrar yıpranmadan aynı verimde çalışabilecek duruma gelmek için ne kadar gıda maddesi almamız gerektiğini hesaplayalım.

"Üç çocuklu bir işçi ailesinin (biri 2 yaşında, biri 3-6 yaş arası, üçüncüsü 10-13 yaş arası) günlük besin ihtiyacı, ... salt kalori değeri ile değil de, yiyeceğin kişiye sağlayacağı kalori, hayvansal ve bitkisel protein, yağ, kalsiyum, demir, Vitamin A, Vitamin B1, Vitamin B2 ve Vitamın C gibi beslenme ve çalışma bakımından önemli besin yapı taşları, miktar ve kaliteleri ile dikkate alınarak hesaplanabilir."(x) Böyle ciddi bir yaklaşım, şüphesiz işçinin gerçeğini daha açık seçik ortaya koyacaktır. Gıda uzmanlarının bu konudaki çalışmaları, bize önemli bilgiler sağlamaktadır. Bu çalışmalardan edindiğimiz aşağıdaki çizelge, asgari ücret tesbitinde, besin ihtiyacının nasıl belirlenmesi gerektiğini bize göstermektedir.

GÜNLÜK GEREKLİ GIDA MADDELERİ	İŞÇİ		İŞÇİ EŞİ		ÇOCUK (2 Yaş)		ÇOCUK (3-6 Y.)		ÇOCUK (10-13)		TOPL
	Gram	Kuruş	Gram	Kuruş	Gram	Kuruş	Gram	Kuruş	Gram	Kuruş	Gram
ET	160	360	140	260	45	85	70	145	145	285	560
KURU BAKLAGİLLER	25	39	10	15	15	27	20	30	25	39	95
YUMURTA	1 Ad.	50	½ Ad.	25	½ Ad.	25	1 Ad.	50	1 Ad.	50	4 Ad.
SÜT	250	75	350	105	500	150	500	150	500	150	2100
PEYNİR	40	60	25	35	15	22,5	15	22,5	25	35	120
TEREYAĞ	15	13	15	13	15	13	20	18	20	18	85
DİĞER YAĞLAR	30	40	30	40	–		10	12	15	18	85
EKMEK	400	78	275	54	75	15	175	34	350	69	1275
DİĞER TAHILLAR	60	24	50	20	50	20	40	16	50	20	250
TAZE MEYVE	150	45	150	45	200	60	150	45	175	55	825
TAZE SEBZE	300	63	250	52	150	31	200	41	300	63	1200
PATATES V.S...	375	51	350	53	150	23	200	31	300	46	1375
KURU MEYVE	10	20	5	10	–		–		5	10	20
ŞEKER	50	20	50	20	35	14	40	16	40	16	215
		884		747		485		610		874	3

Biz, bu çizelgenin özüne dokunmayarak yürürlükteki fiyatları, küsuratları yuvarlayarak aile fertlerine, yiyecek çeşitlerine göre dağıtmakla yetindik.

Görüldüğü gibi bir işçi ailesi günde yiyecek maddelerine 36 lira harcamak zorundadır. Yapılan hesaplamalar sonunda, bu fiyata yüzde on oranında, yiyeceklerin taşınması, pişirilmesi ve hazırlanması masrafını eklemek gerekmektedir. Bu durumda gıda harcamaları toplam olarak (36.00+ 3.50-39.50) 39 lira 50 kuruş olmaktadır.

Yiyecek ihtıyacının giderilmesi için gereken harcama, asgari ücretin tesbitinde önemli bir zemin olmasına rağmen, diğer temel ihtiyaçlarla bütünleştirildiği zaman anlam kazanmaktadır. Bir işçi ailesinin besin ihtiyacının ardından gelen önemli temel ihtiyaçlarını da belirleyip, bunlar için gereken harcamanın tesbit edilmesi lazımdır

Beslenme ile birlikte bu temel ihtiyaçların da giderilmesinin temini, Asgari Ücretin tesbitinde temel alınmalıdır.

Bütün bu temel ihtiyaçların tatmini tarihi ve sosyal bir karakter taşımakta, içinde yaşanılan toplumun maddi şartlarına uygun düşen sosyal ilişkiler tarafından yönlendirilip, biçimlendirilmektedir. Sermayedarların aşırı kârlar sonunda yaşayışlarına getirdikleri lüks, toplumun genel yaşama seviyesinde çarpıklıklar doğurmaktadır. Bu çarpık, kokuşmakta olan yaşama biçiminden ters

yönde şartlanan işçi sınıfı,gereksiz tüketim alanlarındaki harcamalara sapmaktadır.

Sigortalı işçilerın durumuna bakılınca, bir işçi ailesinin 501 ila 1000 lira arasında bir aylık gelire sahip olduğu anlaşılmaktadır. Devlet İstatistik Enstitüsü tüketim harcamaları anketinde, böyle bir ailenin gelirinin yarısını yiyeceklere harcadığı ve öteki yarısı ile de diğer temel ihtiyaçlarını kıt kanaat giderdiği görülmektedir. (xx) Buna göre besin harcamalarının iki katını alarak, bir işçi ailesinin, bir günlük ihtiyacının karşılığını para olarak ifade edebiliriz. Bu durumda ASGARİ ÜCRET,

(39.00 x 2 - 79.00) 79 lira olmaktadır.

Şimdi, bir işçinin yaklaşık olarak bir günlük çalışması sonunda yarattığı değeri hesaplamaya çalışalım.

Sözgelimi, 100 bin lira değerinde, yünlü kumaş dokuyan bir makinada 8 saat çalıştığımızı düşünelim. Yaklaşık olarak 8 saat sonunda 15 metre kumaş dokuruz ve bu kumaşın piyasadaki fiyatı aşağı yukarı 100 liradır. Bu duruma göre :

- 8 saatte metresi 100 lira eden 15 metre kumaş dokuyarak 1500 liralık değer yaratırız.	1500	
- Yaklaşık olarak metre başına 30 liralık iplik tüketerek toplam 30 liradan 15 m. olmak üzere 450 liralık ham madde harcarız.	-450	
	1050	lira kaldı
- 100 bin liralık makina 10 sene çalışırsa, bir günde 8 saate düşen eskime payı 11 lira olur. Biz tamir masraflarını da katarak 20 lira diyelim.	- 20	
	1030	lira kaldı
Bu makinanın 8 saatte harcadığı elektrik 10 lirayı geçmez.	- 10	
	1020	lira kaldı
Fabrika binasının kirasından da bu değere 5 lira pay düştüğünü var sayalım.	- 5	
	1015	lira kaldı
- Diğer ufak tefek masraflara da 50 lira düştüğünü kabul edersek...	- 50	
	965	lira kaldı
- Patronun, bu makinada çalışan işçinin iş gücünü 40 liraya satın aldığını, yani 40 lira dokumacıya ücret ödediğini düşünsek...	- 40	
	925	lira kalır

Bu durumda sermayedar, 40 liraya satın aldığı iş gücünden 925 liralık değer elde etmiştir. Bu net kârdır. İşçi aldığı ücreti patrona tekrar kazandırdıktan başka, 925 liralık bir kâr sağlamıştır. İşte sermayenin kaynağı budur. Zenginliğin kaynağı, emeğin yarattığı değerdir.

Görülüyor ki, iş gücümüze ödenen ücretle,yarattığımız değer arasında dağlar kadar fark vardır. Patronlar bu farkı,iş gücümüze ödedikleri ücreti, emeğin değerine karşılıkmış gibi göstererek sömürülerini gizlerler. Üstelik, ücretler artarsa, maliyet artar, piyasada malların fiyatı yükselir, hayat pahalılaşır,diyerek bunu herkese kabul ettirmek isterler.

Bu durumda biz işçiler, ücretlerimizin artması için sendika örgütlerimizle mücadele ederiz. Ücretlerimizde sağladığımız her artışla, yarattığımız değerden bir parça koparırız. Fakat,koparttığımız parça ile yarattığımız değer arasındaki farkın gün geçtikçe büyüdüğünü ve bundan sermayedarların güç kazandığını görürüz. Bu nedenle yaptığımız sendikal mücadele tıkanmakta, engellenmekte, artık yetmez olmaktadır.Emeğimizin yarattığı değerlere sahip çıkarak güçlenenler, kendi çıkarları doğrultusunda bir düzenin devamını istemektedirler.Bu yüzden biz işçiler insanca, kardeşçe ve barış içinde yaşamak, bütün demokratik hak ve özgürlüklerimizi kullanabilmek, genişletmek ve korumak için mücadele etmek zorundayızdır. Yani, sendikalarımızı, sendika kurma hakkımızı, grev, toplu sözleşme, toplanma, miting, yürüyüş haklarımızı kullanmak ve korumak, genel grev, siyasi grev yapabilmek, seçme, seçilme, devlet yönetimine katılma, kanun yapma, kanunları uygulama gibi hakları elde etmek ve özgürce kullanmak uğruna, sömürücülerin düzenine karşı uzun, kahırlı,zor bir mücadeleye girmek zorundayızdır.

bir örgütlenme hikayesi

EROL YALÇIN
Genel Sekreter

Yalova'da kurulu Aksa Akrolit Kimya Sanayii Fabrikasını örgütlemek için sendikamız müfettişi arkadaşım Hüseyin Akduman'la Yalova'ya giderken, nasıl bir ortamla karşılaşacağımız endişesi vardı. Yalova'ya gelir gelmez kendimizi dostlar grubu içinde buluverdik.

Aksa'daki sendikal faaliyetler, iki ayrı işkolunda dört ayrı sendikanın faaliyet göstermesi bakımından dünyada ve yurdumuzda ender rastlanan olaylardandır. Yalova halkı ve Aksa işçisi Türkiye'de hangi sendikaların işçi yararına çalıştığı, işçiden yana olduğu, hangi sendika ve Kuruluşların patronlarla işbirliği yaparak işçiyi aldattığını, işçileri oyalayarak patronlara zaman ve kâr sağladığını açıkça ortaya çıkarması bakımından anlatmakta fayda görüyorum.

Aksa'da sendikal orgütlenmenin öncülüğünü Kimya-İş yapmıştır.Mart ayında üye kaydına başlayan Kimya-İş kısa zamanda gerekli çoğunluğu sağlamıştır. Bu durumdan endişeye kapılan işveren Teksif Sendikasıyla işbirliği yaparak Teksif'in işkoluna itirazını ister. Teksif, Aksa'nın Kimya-İş koluna girmeyip dokuma işkoluna girmesi gerektiği tezini ileri sürerek İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü Kimya-İş'in yetki isteğini durumun aydınlığa kavuşması gerekçesiyle durdurmuştur.

Patronlarına gerekli süreyi kazandıran Teksif'in sayesinde işveren yeni bir oyunu sahneye koyar. Kimya-İş'e alternatif olarak Petrol-İş'i davet eder. Petrol-İş ile işveren işbirliği, işçi üzerinde büyük bir baskı kurarak "Ya Petrol-İş'e üye olursunuz, ya da işten çıkartılırsınız" der. Bu baskıya uzun süre dayanan işçi,Kimya-İş'in öncülüğünü yapan dört arkadaşlarının işine son verilmesi üzerine ekmek kavgası yapan işçi, çoluk çocuğunun aç kalması endişesiyle istemiye istemiye Petrol-İş'e kaydolurlar. Bu durum sonucu Aksa'da arkadaşların çoğunluğu hem Kimya-İş'e, hem de Petrol-İş'e üye kaydolmuşlardır.Bu olaylar devam ederken, Çalışma Bakanlığı Aksa'nın dokuma işkoluna girdiğine karar verir. Bunu fırsat bilen Teksif Sendikası işverenle de anlaşarak, Aksa'da hiç bir üyesi olmadığı halde yetki çağırısı yapar. Olayları dikkatle izleyen Sendikamız, Aksa'daki işçilerin daveti üzerine Yalava'da örgütlenme çalışmalarına başlamıştır.

Temaslar sonucunda hayretle tesbit ettik ki,yetki çağırısı yapan Teksif'e bir kişi dahi üye olmamış. Bütün Aksa işçisi Teksif'ten nefret ediyor. Nasıl olur? diyeceksiniz. Gerçek bu! Kovacaktık. Hatta dövecektik" dediler. Neler hissettiğimizi kelimelerle ifade edemem. İşçi arkadaş artık gerçeği öğrenmiş. Kendinden olanları bağrına basıyor. Kendisini aldatanlara nefretlerini haykırıyor. Toplantılarımızın çoğunda arkadaşlar "Teksif'in burada hiç üyesi yok, yetkiyi nasıl alır?" diyorlar.

Patronla anlaşır, fabrikada çalışanların isim listesini alır, sahte fiş tanzim eder, diyoruz. Bölge sadece fiş adedine bakar, gelip de size kimse sormaz, imzanızı tetkik etmez,diyoruz. "Nasıl olur?" diyorlar; anlatıyoruz, örnekler veriyor, Karaca Fabrikasında bu şekilde patronun Amerika'da bulunan eşini de sahte üye kaydederek yetkiyi aldılar, diyoruz. İnanmıyorlar, çaresini soruyarlar; referandum diyoruz, ona da kimlerin müsaade etmediklerini anlatıyoruz.

Teksif'in İşçi Postası Gazetesini işçi arkadaşların ev adreslerine postalaması her şeyi su yüzüne çıkardı, arkadaslar gazeteyi alıp, bize koştu. "Haklıymışsınız" dediler. Benim evımın adresini nereden biliyorlar, ben adresimi yalnız işyerine verdim" diyorlardı. Aralarında şakalaşıyor, "Sen Teksif'e bizden habersiz üye oldun ha..." diyorlar. bu laf bile onları iliklerine kadar titretiyordu. Bu ortam içinde en kısa zamanda kayıtlarımız 300 üzerine çıktı.Yalova'da Kimya-İş'e bağlı arkadaşlardan çok yakınlık gördük. Gece gündüz bizimle çalıştılar.

Sonuç olarak Aksa'da çalışan işçilerin tamamı sendikamızı istemekte, sendikamıza olan bağlılıkları devam ettikçe sendikamız her zaman, her yerde olduğu gibi onların yanında mertçe mücadelesine devam edecektir.

çarpık sanayileşme

baş tarafı sayfa dokuz'da

lı satan bir tek firma ise böyle bir koruma tedbiri zorunluluk olur.

Bir örnek vermek gerekirse, mahallemizde bir tek bakkal olduğunu düşünelim. Öteki mahallelerdeki bakkallardan da alış veriş edemediğimizi varsayalım. (Mahalleyi Türkiye kabul edersek, örnek kolayca anlaşılır.) Bu bakkal, mesela, Vita yağını bize istediği fiyattan satabilir. İnsanlar yağ kullanmak ihtiyacında olduklarından, isteseler de istemeseler de, ucuz da olsa pahalı da olsa almak zorundadırlar. Mahalle bakkalının yağı pahalı satmasını önlemenin tek yolu da, öteki mahallelerdeki bakkallardan yağ getirip, mahalleliye,(yani bizlere) satmak olacaktır. Böylece bizim bakkal da imana gelir ve yağı daha ucuz satmaya mecbur kalır.

Hükümet de Çumitaş'a karşı bunu yapmıştır. Türkiye'de biçerdöver yapan tek firma olduğundan,yurt dışından da biçerdöver getirterek (ithal ederek) Çumitaş'ın tekkalmasını, yani işçi diliyle TEKEL olmasını önlemeye çalışmıştır. Çumitaş da bu ilanda bundan şikayet etmektedir. Hükümete açıkça: 'dışarıdan biçerdöver getirilmesine izin vererek benim vurgun vurmamı engelliyorsun" demektedir.

BU KADARLA KALSA GENE İYİ

Gel gör ki, Çumitaş şirketinin marifetleri, şikayetnamesi bununla da bitmemekte, sonunda işi, hükümeti tehdit etmeye kadar götürmektedir.

En iyisi bu ilanı -sabredip- az daha okuyalım:

İlanın son incisi, öncekilerin hepsini bastırmaktadır. Okuyalım hep birlikte:

●● Çumitaş'ın yurdumuzda tek biçerdöver yapımcısı durumunda olması bir monopol kuşkusu doğurmamaktadır. Hükümetin direkt fiyat kontrolunu gerektirmeyen alanlarda rekabet unsurunun elzemliği sarih ise de, beher yapımcının düşük kapasitede üretim yapması maliyet ve fiyatları yükseltici nitelik taşıyacağından, biçer-döver yapımcılarının adet olarak arttırılması düşüncesi rantabl bir uygulamaya imkan vermeyecek, doğan fiyat farkını çiftçi ve köylümüze yöneltecektir. Kaldı ki, yatırım yapmak isteyen müteşebbislerimiz için birçok sahalar açıktır. Çumitaş'ın yüksek üretim kapasitesinin fiilen kullanılması ile düşecek maliyetler sonucu da geniş bir ihracat gerçekleştirilecek, döviz rezervlerimiz için yeni bir fon kaynağı yaratılacaktır.

Ne demektir bu? Bu karışık sözlerin, laf cambazlıklarının altında yatan nedir? Açıklayalım. Ama işçi diliyle ve işçi gözüyle:

Çumitaş, "biz, demeye getiriyor,kuşkulanılmasın, TEKEL filan değiliz." Ardından devam ediyor, yurdumuzda biçerdöver yapan tek şirketin biz olması halkımızı korkutmamalıdır. Tek olmamız iyidir. Çok firma olsa idi, beher firma düşük kapasitede üretim yapacak, yani az yapıp az satacak. Bu yüzden de biçerdöverlerin maliyeti yükselecek. Fiyat artışları da çiftçinin, köylünün sırtına binecek. Eğer başka şirket ve firmalar sermayelerini çalıştırmak istiyorlarsa, "müteşebbislerimiz için yatırım yapacak bir çok sahalar vardır." Yani ille de sermayelerini yatıracak bir yer arıyorlarsa, gitsinler başka yerlere, başka alanlara yatırsınlar. Bizim alanımıza, yani, biçerdöver yapmaya kalkışmasınlar. Dalgamıza taş atmasınlar. Meydanı bize bıraksınlar. Tek biçerdöver yapıp satan biz olalım. Dışarıdan da getirtmeyin. Her biçerdöver isteyen bizden alsın. Biz de allah ne verdiyse, ne tutturabildiysek o fiyattan satıp keseciklerimizi dolduralım.

İşte, bütün bu laf ebeliklerinin altında yatan anlam budur ve yalnızca budur. Bunan adına da "KAPİTALİSTLİK" bile denemez. Kapitalist dediğin, kafasına, kesesine güvenir ve rekabet savaşının içine korkmadan atılır. Yoksa, başka patronların elini kolunu bağlayan tek ben patronluk, sermayedarlık yapayım derse, buna kendinden başkasına vurgun hakkı tanımama, kapitalistliği bile becerememe denir.

Buraya kadar,bu ilanı okuduktan sonra "pes" edip bırakmamız gerekirdi. Ne var ki, biz işçiler sabırlı olmak zorundayız. En basit gerçekleri bile didik didik etmek zorundayız. Ve gerçeklerin altında yatanları deşelemek zorundayız. Bu yüzden ilanın son satırını da okuyalım.

TEHDİT BÖYLE OLUR İŞTE

İlanın son cümlesi aynen şöyle:

"Yıllık biçer-döver ihtiyacının karşılanabilmesi, o yılki ihtiyacın en az bir yıl evvelinden programlanması ile mümkündür. 1973 ihtiyacının resmi makamlarca vaktinde bildirilmemesi sonucu doğacak döviz ve iş kaybının sorumlusu ÇUMİTAŞ olmayacaktır."

İyi ki ilanın sonunu da okumuşuz. Çünkü bu hepsinin üstüne tüy dikiyor. Çumitaş bu son sözlerle açıkça şöyle demekte:"Biz ne kadar biçerdöver yapacağımızı önceden bilmeliyiz. Sonra yetiştiremeyiz. Oysa devlet bize hala ne sipariş vereceğini bildirmedi. Bundan dolayı döviz ve iş kaybı olacak. Bunun sorumluluğu bizim olmayacak haaa!"

Bunun üstüne söz söylemeye galiba g rek kalmıyor artık. Eğer bir ülkede "Sanayiciyiz" diye ortaya çıkanlar, iş "sipariş vermediği" için devleti tehdi etmeye vardırırlarsa, o ülkede ciddi bi durum vardır. Bütün yurtseverlerin de b ciddi duruma parmak basmaları bir namu borcu olur.

Ve bilinmelidir ki,bir ülkenin sanayileşmesi nutukla, sözle olmaz. Sanayileşmek zor bir iştir. Ve "Nasıl Sanayileşebiliriz?" sorusunun cevabını "Çumitaş" gibiler değil, BİLİM verir. Hani şı hiç yanılmayan bilim. Ve bilim, işçilerin, üretim yapan insanların binlerce v binlerce yıldır biriktirdikleri deneylerden, bilgilerden başka bir şey değildir.

BİR KURS VE HÜNERLİ ELLERİMİZ

Bakırköy Şubemizin Başarılı Sergisinden Örnekler ;

Sendikamız Bakırköy Şubesince düzenlenen Biçki Dikiş Kursunun 1.dönemi sonuçlanmıştır. 1 Kasım 1971 günü başlayan ve sekiz ay süren çalışmalara 105 işçi arkadaşımız katılmıştır.Sekiz aylık çalışmaların sonunda 105 arkadaşımızın 25'i kursu başarı ile bitirerek çalışmalarını sergilemişlerdir.

Sergiyi gezen ziyaretçilerin memnunluğu, kursa gösterilen ilgi, Bakırköy şubemizin bu çalışmasının ne denli başarılı olduğunu kanıtlamaktadır. Bakırköy Şube Yöneticileri, Kursları bu yılda sürdüreceklerini, geçen dönemi başarı ile bitiren 25 işçi arkadaşımızın bu yıl konfeksiyon üzerine kurs göreceğini, bunun için gerekli makinelerin alındığını belirtmişlerdir.

Amacımız işçi arkadaşlarımızın kendi iş kollarında uzmanlaşmalarıdır diyen Şube Sekreterimiz Hasan Sevdican "işçi arkadaşlarımızın belirli yetenekler kazanması, kalifiye elemanlar haline gelebilmeleri için yaptığımız çalışmalardan biridir bu kurs" demiştir.

Kurs ve serginin kollektif bir çalışmanın ürünü olduğunu belirten şube yöneticileri, bu yılki kayıtların 25 Ağustos'da, kursun ise 1 Ekim'de başlayacağını açıklamışlardır.

elazığ şubemiz...

başı sahife 7'de

ABIR TAŞINCA

Bütün bu olup bitenler Elazığlı Teksil işçisi arkadaşlarımızın sabrını taşırmaya yetip de artmıştır bile. 1972 ocak ayında bir mektupla sendikamız, TEKSTİL'e başvurmuşlardır.

Kendilerine sendikamız tarafından cevap olarak,"Önce Teksif'ten istifa edin. Gerekli belgeler Genel Merkeze gönderilin. Çoğunluk isek bu işe girişelim"deniştir.

Aynı günlerde Teksif Şube Başkanı Mehmet Fırat, taa Elazığ'dan, sendikamıza telefon ederek, "Elazığ'a geleceğinii duydum. Sizin gelmenizi aslında işveren istiyor. Bense işverenle savaş halindeyim. Gelmenizin işçilere yararı deil, zararı olacaktır" demiştir.

Teksif Şube Başkanına, Sendikamız Genel Başkanı Rıza Güven'in cevabı kısa olmuştur: "Geleceğim. Eğer işveren parmağı varsa bu işte ben orada şube kurmam sen hiç korkma".

ELAZIĞ'A VARINCA

Nitekim Mayıs ayının ilk haftasında Genel Başkan Rıza Güven Elazığ'a gitmistir. Işçi arkadaşlarımızın içten sevgi ve ilgisiyle karşılaşan Güven, Elazığ'da olup bitenleri dergimize şöyle anlatmıştır:

"Gittiğimizde gördük ki istifalar yapılmış, fakat usulüne uygun olarak düzenlenmemişti.Bunun üzerine hem istifaları düzenlemek hem de işin içinde işveren parmağı olup olmadığını anlamak amacıyla bir Pazar günü,fabrika yakınlarında bir kahve toplantısı düzenledik. Teksifçilerin kahveye giden bütün yolları kesmelerine rağmen toplantıya 200'ü aşkın işçi katıldı.Toplantıda işçilere ilgin, Teksif'ten ayrılma nedenlerini sorduk. Anlattılar. Hem de uzun uzun. Ayrıca Sendikamıza üye oldukları takdirde toplu sözleşmeden yararlanamayacakları, kıdemlerinin yanacağı ve sigorta haklarını kaybedeceklerini, Teksif tarafından söylendiğini de anlattılar.

Toplantıya katılan 200 kadar işçi arkadaşımızın 176'sı Teksif üyesi, geri kalanları da hiç bir sendikaya kayıtlı olmayan işçiler idi. Bu arkadaşlar sendikamızın saflarına katılınca, işyerindeki 290 Teksif üyesinden 176'sı istifa edince işyerindeki yetkili sendika olma hakkını sendikamız TEKSTİL kazanmıştır.

Hemen bir şube binası tutulmuş, düzenlenmiş ve Zemihan Yazıcı başkanlığında bir yönetim kurulu tayin edilerek Elazığ Şubemiz faaliyete geçirilmiştir. Zemihan Yazıcı başkanlığındaki kurucu heyet şu arkadaşlarımızdan oluşmuştur: Dursun Aksu, Ziya Taş, Mustafa Öner, Hüseyin Çuhadar, Ari Deniz, Yasin Yazıcı Feyzullah Yıldırım, İbrahim Kaygısız,Yusuf Turan,Niyazi Bulut, Keka Tekin,Ahmet Gökırmak, Mustafa Bozkaya, Mehmet Dursun Aslan.

KISA...KISA KISA...KISA KISA...

CEYLAN KONFEKSİYONDA SÖZLEŞME YAPILDI

Yedikule'de kurulu Mahmutpaşa şubesi tarafından örgütlenen CEYLAN Konfeksiyonda sürdürülen müzakereler olumlu sonuçlanmış ve tekstil işçilerinin bir kısmı daha bu sözleşme ile yeni haklara kavuşmuştur.

Şube başkanı Mahmut Alkan ile Müfettiş Hüseyin Akduman üyelere sözleşmenin sağladığı yeni hakları anlatmışlardır.

KERMENLER DE SÖZLEŞME KERVANINA KATILDILAR

Bölgesinde kurulu Kermenler Trikotaj işyerini de örgütleyerek sendikamız bünyesine katan Mahmutpaşa şube başkanı ile Müfettiş Hüseyin Akduman ve zaman zaman müzakerelere katılan sendikamızın Avukatlarından Turan Göbekli, uzun ve yorucu bir müzakereden sonra toplu iş sözleşmesini bitirmişlerdir.

Böylece Mahmutpaşa bölgesinde yeni bir işyeri daha sendikalaşmış, Tekstil Sendikası'na üye olan işçiler bir çok yeni haklara kavuşmuşlardır.

SELİM TRİKO'DA SÖZLEŞME

Sendikamız Beyoğlu Şubesi tarafından Selim Triko'da yürütülen örgütlenme çalışmaları başarılı bir toplu sözleşme ile sonuçlanmıştır.

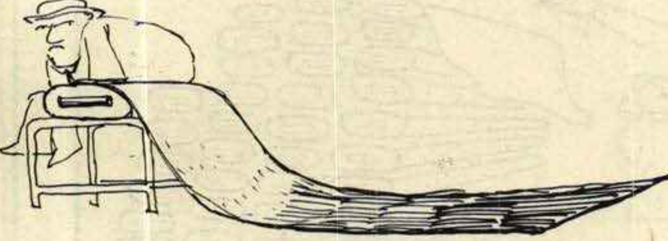
1.5.1972 tarihinden itibaren 2 yıl süreli olarak uygulanmasına başlanan sözleşme, işçilerin ücretlerine birinci yıl için %25 zam yapılmıştır. İkinci yıl ücretlere yapılacak zam ise %20 olarak saptanmıştır.

Ayrıca iş arkadaşlarımıza bir çift sıhhi ve işin niteliğine uygun ayakkabı

verilmesi, taşıttan faydalanamayan işçilere haftada 10 lira taşıt yardımı verilmesi toplu sözleşme ile garanti altına alınmıştır. Bunlardan başka bir çok sosyal haklar da tanınmıştır.

ÖĞRETMEN ÇORAPLARI'NDA MÜZAKERELER

Hasköy'de kurulu Naylon Çorap ve Bilka Sanayii adında iki işyeri vardı. Bunlardan Naylon Çorap'ta sendikamız yetki almış, Bilka'da ise Teksif yetki almıştı.

Teksif, Bilka'da uzun süren zamansız bir grev de yaptı, buna rağmen bizim sözleşmemiz onlardan daha üstün haklarla dolu bir şekilde bitince, Bilka'da sendikamız lehine bir kaynaşma başladı.

Ancak Haliç Köprüsünün yapımı nedeni ile her iki işyeri de istimlak edilince, işçilerin işsiz kalma tehlikesi baş gösterdi. İşverenlerden bir kısmı ayrıldı. Diğerleri Topkapı Maltepe'sinde yeni bir işyeri açtılar. Adı Öğretmen Çorapları oldu. Bu arada konuyu titizlikle takip eden sendikamız gerek işverenler, gerekse işçilerle görüşerek, Hasköy'den yeni fabrikaya gitmek isteyenlerin eski işyerlerindeki kıdemleri ile yeni işyerinde işbaşı yapmaları sağlandı.

Bu arada yeni bir şirket ve yeni bir işyeri olduğundan gerekli çalışmalar yapılarak yetki alınmış ve müzakerelere başlanmıştı. Yapılan görüşmelerde bir anlaşma zemini bulunamadığından uyuşmazlıkla sonuçlanmıştır. Henüz köprüler atılmış olmadığından işverenlerin bizim tekliflerimize yanaşacaklarına inanıyoruz.

RAKAM KOLLEKTİF ŞİRKETİNDE SÖZLEŞME

Fincancılar'da kurulu RAKAM KOLLEKTİF ŞİRKETİ Topkapı Şubemiz tarafından örgütlenmiş, gerekli hazırlıklar bitirilerek işverenler toplu iş sözleşmesi için davet edilmişti. İlk toplantı sendikamızda yapılarak sözleşme teklifimiz kendilerine verildi. Müzekerelere devam edilmektedir.

Bu sayımızda sizlere Emin Nedim Gülkaç arkadaşımızın bir şiirini daha sunuyoruz. Daha önce bir hikayesini ve bir şiirini yayınladığımız Emin Nedim Gülkaç yalnızca şiirlerinin sayısını çoğaltmakla kalmıyor şiirlerinin gücünü güzelliğini de büyütüyor. İşçi sınıfının sanatını işçilerin mi kuracağı belki tartışma konusudur ama inanıyoruz ki Emin Nedim Gülkaç gibi İşçi-Şairlerin çoğalması, işçi sınıfının kurtuluşunun gerçek muştucusudur.

KÖR

EMİN NEDİM GÜLKAÇ

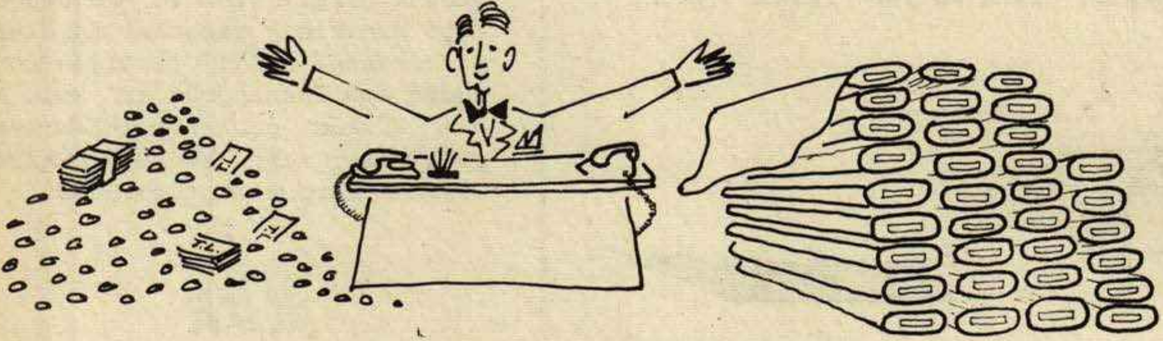
Körüz
Görmüyor gözlerimiz
Kapkara bir karanlık

Görmeyen bilmez
Bilmeyen görmez
Hasretiz
Bizim hasretimiz
Ne paraya
Ne kıza
Karıya

Biz
Ağaçların yeşerdiğini
Filizlerin büyüdüğünü
İnsanların güldüğünü
Ve çorak toprağa
Suyun yürüdüğünü
Görmek istiyoruz.

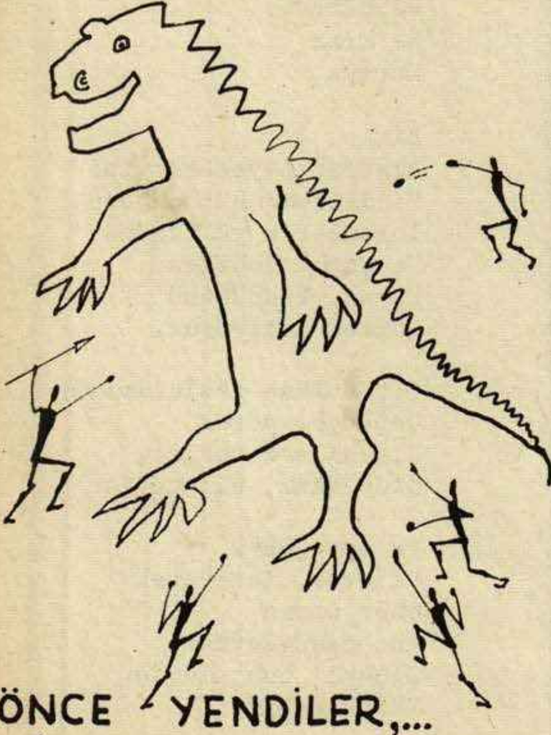
Bir kalksa gözlerimizin
Önündeki perde
Kırabilsek putları
Gideceğiz, bileceğiz

Ve seve seve
Bilerek, isteyerek
Omuz omuza
Ana caddelerden
Çiçekli bahçelerden
Yürüyeceğiz.

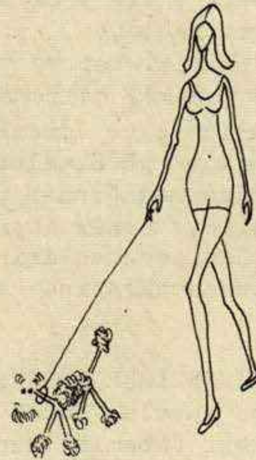

UFAK DAĞLARI BEN YARATTIM!.........

İNSANLAR, HAYVANLARI

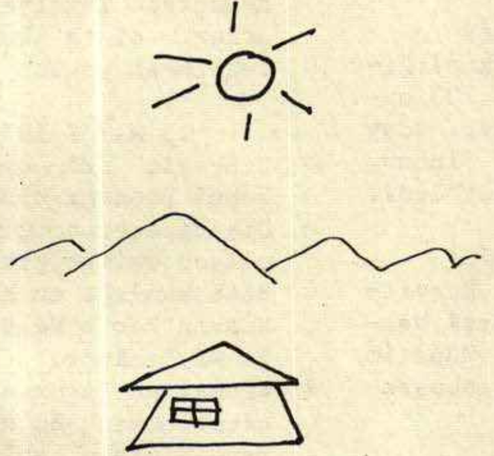

ÖNCE YENDİLER,...

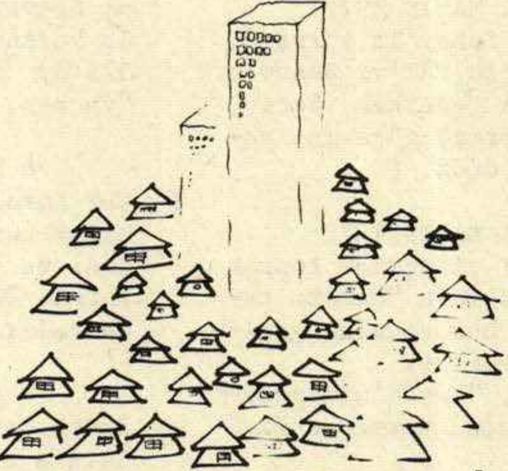

SONRA EHLİLEŞTİRDİLER!...

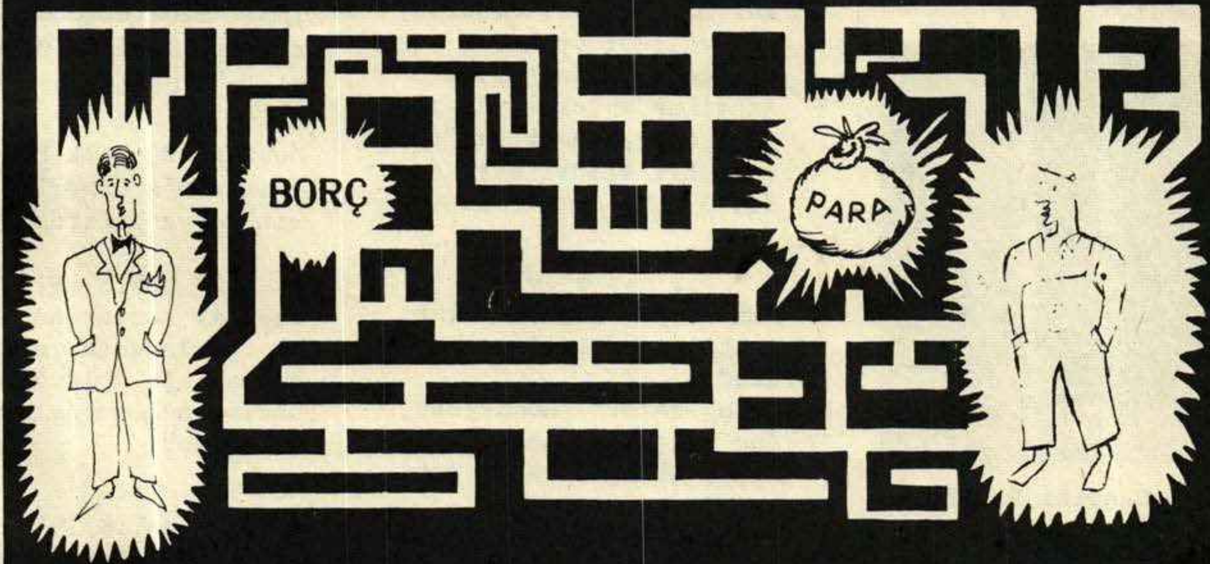
İNSANLAR

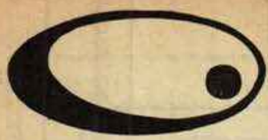

ÖNCE EV YAPTILAR,

SONRA DA ŞEHİR !..

İŞÇİ GÖZÜYLE

MAYIS 1972

1 MAYIS 1972

* Ecevit Sunay'la görüştü.
* Kırıkoğlu TRT'yi Sunay'a şikayet ederken, Satır, "TRT normal görevini yapıyor" dedi.

2 MAYIS 1972

* Adanalı çiftçiler toprak reformu için "Reform tasarısı huzursuzluk getirir" dediler.
* Nikson, "Hanoi'nin zaferine izin vermeyeceğiz" dedi.
* Podgorni, Vietnam halkı ile dayanışma içinde olduklarını belirtti.

3 MAYIS 1972

* Çalışma Bakanı Ali Rıza Uzuner, "Sosyal Sigortaların geleceği tehlikede" dedi.

* Emekli Sandığı S.S.K. ve Bağ-Kur'un aynı çatı altında birleşmeleri içir çalışma yapıyor.
* Senato idamları onayladı.
* Malta üsleri Amerikan gemilerine yasaklandı.

4 MAYIS 1972

* T.H.Y.'na ait Boğaziçi yolcu uçağı Sofya'ya kaçırıldı.
Güney Vietnam birlikleri hızla geri çekiliyor. Kuzey Vietnam stratejik bir çıkartma üssü olan "English"i ele geçirdi.

7 MAYIS 1972

* CHP Kurultay Başkanlığını Ecevitçi aday 733 oyla kazandı. Satırcı aday 575 oy alırken, İnönü, "ya ben, ya Ecevit"dedi.

8 MAYIS 1972

* CHP Kurultayını Ecevitçiler kazandı. Parti Meclisi ve Merkez Yönetim Kurulu 709 oyla işbaşında kaldı.

9 MAYIS 1972

* İnönü Genel Başkanlıktan istifa etti.
* Satır, "mücadele yeni başladı" derken, Kırıkoğlu, "bir devir kapandı, bir devir açıldı" dedi.

10 MAYIS 1972

* ABD Kuzey Vietnam'ı abluka altına aldı. Limanlar mayınlandı. Bütün demir yolları ve hava şebekeleri bombalanıyor.
* Amerikan ablukasıyla ilgili olarak Moskova, "abluka bir saldırıdır" dedi.

12 MAYIS 1972

* Demirsoy, sendikacıları partilerden istifaya çağırdı.
* Ortak Pazar Komisyonu, son tutuklamalar nedeniyle Yunanistan'a nota verdi.

13 MAYIS 1972

* İngiltere'de 200 bin demiryolu işçisi zam taleplerinin reddedilmesi üzerine işi yavaşlattı.

14 MAYIS 1972

Hükümeti kurmakla görevlendirilen Ürgüplü affedildi. Sunay, Ürgüplü kabinesini 12 Mart muhtırasına uygun bulmadı ve onaylamadı.
Ferit Melen bir Batı Alman gazetesine verdiği demeçte, "Türkiye'de bir askeri dikta kurulması tehlikesi yoktur" dedi.

15 MAYIS 1972

* B.Ecevit 826 oyla CHP Genel Başkanı oldu.
* Dış ticaret açığımız 494 milyon dolara çıktı.
* Başbakanlığa en kuvvetli adayın Ferit Melen olduğu söyleniyor.
* Bengaldeş Başbakanı Mucibürrahman ABD'nin Kuzey Vietnam ablukasını kaldırmasını istedi.

19 MAYIS 1972

Sosyal Sigortalar Kanununu değiştirecek tasarı işçinin kazanılmış haklarını korumuyor. Emeklilik yaşı büyüyor, kesilen primler artıyor.

26 MAYIS 1972

* İzmir Ticaret Odası tarım işçilerinin ücretlerinin artışına karşı çıktı.
* Moskova'da halk Nikson'a "Vietnam'a özgürlük verin" diye bağırdı.

27 MAYIS 1972

Çeşitli suçlardan sanık 40 parlamenterin dokunulmazlığı olduğu için haklarında soruşturma açılamıyor.

31 MAYIS 1972

* Parlamenterlerin maaşı, 10.500 liradan 12.600 liraya çıktı.
* Ecevit, "özgürlük ve demokrasi tam işlemeden reform yapılamaz" dedi.